

merne af grundloven. Det har været Valgretsudvalgets vurdering, at en udvidelse af kredsen af personer med dansk indfødsret, der under ophold i udlandet opfylder bopælskravet i grundloven, kun kan komme på tale for personer, der forholdsvis kortvarigt og midlertidigt har taget ophold i udlandet. Valgretsudvalget har i overensstemmelse hermed fundet, at personer med dansk indfødsret, der har til hensigt at vende tilbage til riget inden for en længere periode end 2 år efter udrejsen, og som ikke hører til de grupper, der er opregnet i den gældende folketingsvalglovs § 2, ikke kan anses for at have fast bopæl i riget, jf. betænkning nr. 1432/2003, side 293-309, 316-318, 321 og 322. Det er samtidig Valgretsudvalgets opfattelse, at grundlovens bopælskrav ikke er i strid med EU-retten, jf. betænkningens side 154-156, hvilket Justitsministeriet kan henholde sig til, jf. indenrigs- og sundhedsministerens besvarelse den 6. april 2004 af § 20-spørgsmål nr. S 2616 stillet af Poul Nødgaard (DF) (L 114 – bilag 10).

V og KF er klar over, at andre juridiske eksperter har givet udtryk for en anden fortolkning af grundlovens bopælskrav og af EU-rechts krav til de danske valgeregler. På baggrund af Valgretsudvalgets betænkning hersker der imidlertid ikke den fornødne sikkerhed for, at det vil være i overensstemmelse med grundlovens bopælskrav, at personer med dansk indfødsret, der har til hensigt at vende tilbage til riget inden for en længere periode end 2 år efter udrejsen, og som ikke hører til de grupper, der er opregnet i den gældende folketingsvalglovs § 2, anses for at have fast bopæl i riget.

V og KF må med denne begrundelse stemme imod ændringsforslagene fra DF, uanset at V og KF kan tilslutte sig DF's ønske om at give valget til personer med dansk indfødsret, der tager til udlandet, og som har tænkt sig at vende tilbage til Danmark inden 12 år efter udrejsen.

V og KF vil imidlertid fortsat arbejde for på længere sigt at give valget i et videre omfang til personer med dansk indfødsret, der opholder sig i udlandet. Hvis det på længere sigt viser sig muligt at realisere dette ønske, vil V og KF på ny tage sagen op. Hvis en ændring af grundloven bliver aktuel, vil V og KF derfor arbejde for, at det bliver muligt inden for den nye grundlovs rammer at realisere dette ønske.

Socialistisk Folkepartis lægger vægt på den argumentation, der ligger i betænkning nr. 1432/2003, og hvis konklusioner er meget grundigt underbygget. Betænkningen er i virkeligheden en videnskabelig redegørelse og den første og eneste grundige gennemgang af tolkningen af begrebet »fast bopæl i riget« med inddragelse af alle forarbejderne til ikke mindst 1849-grundloven. SF har godt nok konstateret, at der er andre, der har en anden tolkning. Men den bygger ingenlunde på lignede grundige analyser og kan efter SF's opfattelse reelt ikke bruges som argumentation i denne sammenhæng.

SF mener selvfølgelig, at grundloven skal fortolkes, og at den over tid er tolket forskelligt. Men der er naturligvis også grænser, og betænkning nr. 1432 argumenterer grundigt og velunderbygget for, at der er grænser her, hvis man skal holde sig inden for grundlovens rammer. Men det viser selvfølgelig også, at vil man gå længere, må man ændre grundloven.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Selv om de af mindretallet stillede ændringsforslag ikke vedtages, vil mindretallet stemme for lovforslaget ved 3. behandling.

Dansk Folkeparti skal henvise til grundlovens § 29, som – i modsætning til de fleste andre landes lovgivning – stiller krav om »fast ophold i riget« som betingelse for at kunne opnå valget ved folketingsvalg. De fleste andre lande kræver alene statsborgerskab som betingelse. Det gælder f.eks. næsten alle europæiske lande og USA.

Betingelsen om fast ophold i riget er – inden for grundlovens rammer – blevet forstået sådan, at danske statsborgere, der opholder sig midlertidigt i udlandet, anses for at opfylde betingelsen, såfremt de pågældende er ansat af og udsendt af en dansk offentlig myndighed eller en herværende virksomhed eller opholder sig i udlandet som ansat i en international organisation eller gør tjeneste i en dansk hjælpeorganisation eller opholder sig i udlandet i uddannelsesøjemed eller af helbreds-mæssige grunde m.v.

Uanset denne fortolkning, sådan som den er udmøntet i folketingsvalglovens § 2, stk. 2, nr. 1-6, er der i dag et betydeligt antal danske statsborgere anslået til omkring 100.000 personer – der ikke kan deltage i folketingsvalg, uanset at deres udlandsophold i realiteten kun er af midlertidig karakter. For en stor del af disse danske statsbor-